

Author: Guczogi, György

Affiliation: Finta Studio

Title: LAST PART OF THE PUZZLE

Citation: Metszet, Vol 15, No 6 (2024), pp 52-57

<https://doi.org/10.33268/Met.2024.6.7>

Received: 15 October 2024

Accepted: 21 October 2024

Published: 26 November 2024

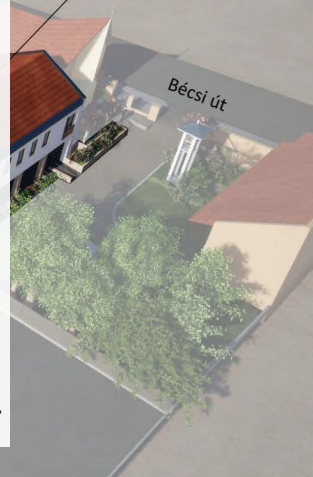
SALESIANS OF DON BOSCO ORATORY AND REGIONAL HEADQUARTERS; ARCHITECTS: GYÖRGY GUCZOGI DLA and MÓNIKA HALVAKSZ

Initiated over a hundred years ago, the long-anticipated completion of the buildings belonging to this religious order have now been realized. To do so existing buildings needed to be upgraded and complimented by two new additions: an oratory and a new headquarter building. This now allows the congregation to expand their activities beyond acts of worship, to include youth activities, social gatherings and discussion groups.

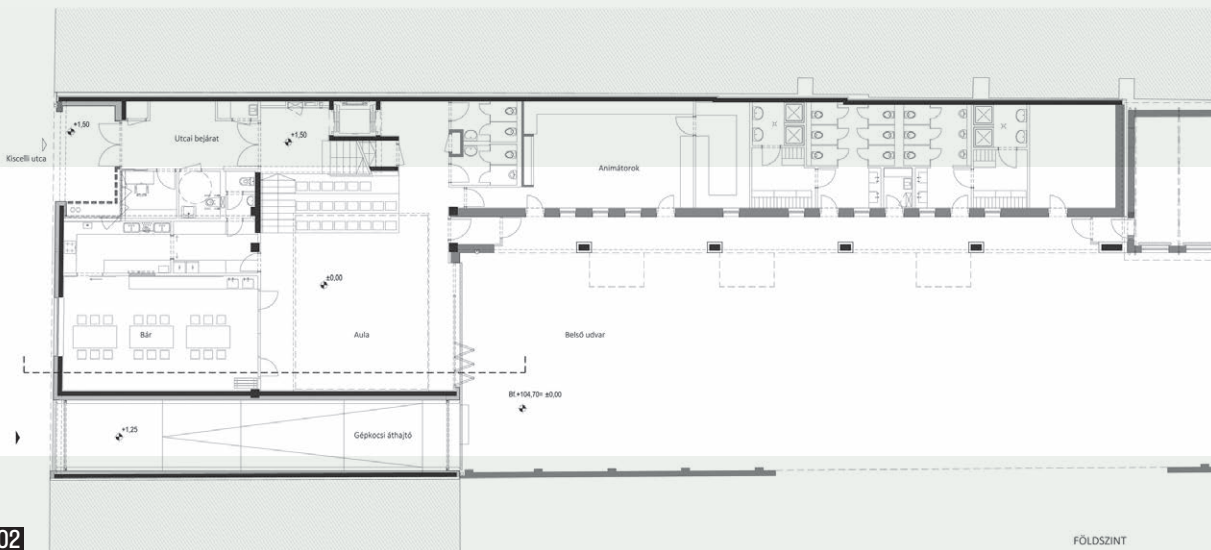
Templom

Tartományfőnökség

Bécsi út

01

02

EGY KIRAKÓS UTOLSÓ ELEMEI

DON BOSCO ORATÓRIUM ÉS SZALÉZI TARTOMÁNYFŐNÖKSÉG | ÓBUDA

Az építész a kevésbé érdekes munkákban is megkeresi az izgalmakat, de felüdülés, ha egy feladatnak szinte minden részét élvezheti. Ez egy ilyen szerethető lépték és megbízás volt. Az építető a Don Bosco Szalézi Társasága [1] volt, akiknek szombathelyi és óbudai működését már régebben ismertem. A feladat akár komplex vagy diplomaterv is lehetett volna: tervezőtársammal, Halvaksz Mónikával a kezdetektől partnerek lehettünk a végleges program megformálásában, de itt rövid időn belül meg is valósult, amit lerajzoltunk. A háztervezés mellett-közben részt vehettünk a szabályozási terv konzultációjában, aztán jött a telekalakítás, az egyeztetés-egyezkedés a régészekkel, majd szakmai kérdések sora (jet-grouting [2] vagy aláfalazás, szigetelési problémák, régi szerkezetek viselkedése és egyebek).

03

- 01 Az épületegyüttes axonometrikus vázlata
- 02 Az oratórium földszinti alaprajza
- 03 Az aula udvari homlokzata

ÉPÍTÉSZ | ARCHITECT

Guczogi György DLA,
Halvaksz Mónika (Finta és Társai Építész Stúdió)

FOTÓ | PHOTO

Walton Eszter (Finta és
 Társai Építész Stúdió)

SZERZŐ | AUTHOR

Guczogi György DLA

—A kiindulás egy több mint száz év alatt kialakult, összekuszált funkciókkal használt, sok helyen düledező, az eredeti telkeken szabálytalanul elhelyezkedő épületegyüttes volt, melyből bontások után 2 új egységet kellett létrehozunk. A megbízó egy kis irodaházat (tartományfőnökség) és egy oratóriumépületet [3] kért. Ennek a szónak több jelentésével találkozhatunk: itt a szaléziak alapítójának, Don Boscónak az elképzeléseit kell ismernünk. Ő négy pillérré alapozta az általa működtetett közösségi létesítményt: ez a templom, az otthon, az iskola és az udvar, azaz az eredeti fogalmat (imaterem) kibővítette a befogadással, a neveléssel és a játékkal. A magyarországi oratóriumok esetében a bentlakás viszonylag ritka vagy alkalmi, nagyon fontos ugyanakkor, és a kezdetektől működésük alapja az arra rászoruló fiatalok nevelése, korrepetálása, szabadidejük hasznos eltöltésének megszervezése.

01
07

04

05

06

07

- 04 Utcakép, Kiscelli utca
- 05 Fény és árnyék az oratórium udvari szárnyán
- 06 A 150 fős konferenciaterem
- 07 A régi épület bontás közben
- 08 Szintek közötti lépcső az aulában

—A tervezés során megismertük az itteni életet és munkát, hétköznapjaikat és a nyári táborokat. Kétféle használat jellemző ugyanis: a hét folyamán kisebb csoportok (pl. baba-mama klub, cserkészek) találkoznak itt, délutánonként pedig a környék fiataljai fociznak, játszanak, beszélgetnek, tanulnak, animátorok (önkéntesen segítő 14-18 éves fiatalok) és a szalézi atyák felügyelete mellett. A foglalkozásokat általában étkezés (vacsoráztatás) zárja. A másik kép a nyár, amikor 1-1 héten keresztül közel 200 fiatal

táborozik a területen és az épületben a már említett animátorok szárnyai alatt.

—A használat kétféle tértípust igényelt: az egyik a nagy terek a nagyobb létszámokra, a másik a kis terek sora a kisebb, rendszeres vagy eseti csoportfoglalkozásokra, korrepetálásra. Mindkettő igényli a szabadterei kapcsolatot is, így fontos volt a nyitottság és az átmeneti terek biztosítása. Innen (is) jött az L alakú tömeg gondolata, ahol a $2 \times 4,5 = 3 \times 3$ magasságszerkesztési matekot egy térbeli, félszint-eltolásos lépcsővel valósítottunk meg. Mindezeket

02

08

mosdóblokkok, raktárak, egy nagyobb konyhahelyiség, teraszok és árkádok egészítik ki, kapcsolják össze.

—Kevésbé izgalmas az épületegyüttes irodaszárnya, de az fontos volt, hogy a terület újrafogalmazása után tisztán kettéváljon a két funkció, azaz létrejöhessen egy udvar köré keretesen szerkesztett templom-rendház-irodablokk, ahol külön, de mégis egységben történhet az egyházi és a világi munkavégzés. Fontos volt még, hogy a korábbi kuszaság helyén kettéválhasson a gépkocsi- és a gyalogosforgalom.

09
10
11

—Az építészeti formák megválasztását az egyszerűség vezette. A megbízó tartós, jól karbantartható anyagokat kért, ezért is lehettek igényesek a belső burkolatok; a belsőépítészeti kialakításoknál szabad kezet kaptunk. A homlokzatokon az egykor Óbudán gyártott és a Kiscelli utcában is visszaköszönő sárga téglaburkolat alkalmazásával próbáltunk kapcsolódni elődeinkhez és a helyi építészeti örökséghez. A tetők fémfedése ugyanakkor maibb hangulatot ad az

06
08

03
04
05

épületegyüttesnek. Nagyon fontos volt a zöldfelületek és a külső terek igényes megtervezése, hisz a gyerekek szabadidejük nagy részét a sportpályákon és az udvarokon töltik.

—A tervezésnél nyilván még csak egy víziókn volt arról, hogy az új ház mi mindenre lehet majd jó. Azt sejtettük, hogy a régi, alig-alig fűtött, függőfolyosós épület után ennek a terveink szerint korszerű gépészettel kialakított közösségi háznak komolyabb fenntartási költségei lesznek (mindez még az energiaválság előtt), ami kikényszerít majd egy tervezettebb, a támogatói programokat segítő, de az üzleti szempontokat is figyelembe vevő ingatlanhasználatot. Friss tapasztalataink szerint a Don Bosco Oratórium és Közösségi Ház gazdag programkínálattal rendelkezik: a korábban ismertettek mellett érdekes előadások, néptánc és egyéb csoportok találtak otthonra az épületben, rendszeresek a konferenciák, esküvők és egyéb rendezvények. (Nem sokkal az átadás után az izraeli nagykövet a 150 fős konferenciateremben adta át néhány egykori szalézi atya életmentő tevékenységéért a Világ Igaza [4][5] elismerést.)

11

- 09 Nézet a Bécsi út felől
10 A tartományfőnökség új épülete
11 Tartományfőnökség, bejárat

IRODALOM / REFERENCES

- [1] **Thullner, Zsuzsanna:** „Száz éve van jelen hazánkban is a szalézi rend nevelői kultúrája”, *Új Pedagógiai Szemle*, Vol 23, No 1-2, (2013), hozzáférhető: <<https://folyoiratok.oh.gov.hu/uj-pedagogiai-szemle/szaz-eve-van-jelen-hazankban-is-a-szalezi-rend-neveloi-kulturaja>> [utolsó belépés: 2024-10-20].
- [2] hozzáférhető: <<https://weinberg.hu/en-uk/2015/09/02/roeviden-a-jet-grouting-technologiarol/>> [utolsó belépés: 2024-10-20].
- [3] Katolikus lexikon, hozzáférhető: <<https://lexikon.katolikus.hu/O/orat%C3%B3rium.html>> [utolsó belépés: 2024-10-20].
- [4] Holokauszt 80 emlékévként [honlap], hozzáférhető: <<https://hdke.hu/emlekezes/embermentok/embermentok-nevsora/>> [utolsó belépés: 2024-10-20].
- [5] Szalézi Szent Ferenc Gimnázium [honlap], hozzáférhető: <<https://szalezigimi.hu/aki-megment-egy-eletet-egesz-vilagot-ment-megtalmod/>> [utolsó belépés: 2024-10-20].

BELSŐÉPÍTÉSZET: Halvaksz Mónika | **KOORDINÁLÓ ÉPÍTÉSZ:** Szabó Zsolt | **ÉPÍTÉSZ MUNKATÁRS:** Erősné Honti Mariann | **TARTÓ-SZERKEZET:** Ungi Balázs (Ungi Mérnöki Iroda Kft.) | **ÉPÜLETGÉPÉSZET:** Szlovák Krisztián, Magyar András (Temesvári Tervező Kft.) | **ÉPÜLETVILAMOSSÁG:** Kelemen Ferenc, Szikora Nándor, Varga Attila (Kelevill Bt.) | **TŰZVÉDELEM:** Szöllősi Levente (Fire-med Bt.) | **KÖRNYEZETRENDEZÉS:** Torma Sarolta (Land-A Kft.) | **ÉPÜLETSZERKEZETEK:** Reisch Richárd (FRT Raszter Kft.) | **KÖZLEKEDÉS, FORGALOMTECHNIKA:** Szabó András (SKS Terv Kft.) | **KÖZMŰ:** Kovács Péter (Ko-Pé-Terv Kft.) | **AKUSZTIKA:** Józsa Gusztáv (Józsa és Társai 2000 Kft.)